

1. zárthelyi dolgozat – 2023-04-19 – B

27 pont

Felhasználható idő: 100 perc, használható segédeszközök: üres papír és toll vagy digitális változatuk. Gyorssegély, ne ezen múljon: $\cos 30^\circ = \sin 60^\circ = \sqrt{3}/2$, $\cos 45^\circ = \sin 45^\circ = \sqrt{2}/2$, $\cos 60^\circ = \sin 30^\circ = 1/2$, $180^\circ = \pi$, $i^2 = -1$.

1. feladat 6 pont

(a) Döntse el, hogy a következő állítások igazak vagy hamisak (helyes válasz: fél pont, nincs válasz/helytelen válasz: 0 pont). 2 pont

- 4 { 0 (1) Ha a, b valósak, és $a + bi = a - bi$, akkor $a + bi$ is valós. I H
 1/2 (2) Ha egy reláció nem szimmetrikus, akkor antiszimmetrikus. I H
 1/2 (3) Egy ekvivalenciarelációnál az ekvivalenciaosztályok uniója a reláció értékkészlete. I H
 0 (4) Ha f injektív, és g szürjektív függvények, akkor $f \circ g$ bijektív. I H
 1 (b) Határozza meg az $R = \{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \mid x + 2y = 7\} \subset \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$ reláció értelmezési tartományát és az $R^{-1}(\{-10\})$ inverz képet. 2 pont
 2 (c) Adjunk meg az $\{1, 2, 3\}$ halmazon olyan relációt, mely nem szimmetrikus, nem reflexív, de tranzitív. 2 pont

2. feladat 10 pont

- 2 { 2 (a) Igazolja, hogy az $R \subset \mathbb{Z} \times \mathbb{Z}$, $R = \{(x, y) \in \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \mid y = x \text{ vagy } y - x > 5\}$ reláció részbenrendezés. Adjunk meg 3 olyan egészet, melyek közül bármelyik kettő relációban áll. 5 pont
 2 (b) Adjunk meg olyan páronként különböző nemüres A, B és C halmazokat, amelyekre teljesül a következő összefüggés: $(A \setminus B) \setminus C = A \setminus (B \setminus C)$. 2 pont
 3 (c) Igazolja, hogy tetszőleges A, B és C halmazok esetén igaz a következő összefüggés: $A \setminus (B \cap C) = (A \setminus B) \cup ((A \cap B) \setminus C)$. 3 pont

3. feladat 5 pont

Legyen $H = \mathbb{Q}$, $R, S \subset H \times H$, $R = \{(x, y) \in H \times H \mid 3y - 14 = -2x\}$ és $S = \{(x, y) \in H \times H \mid 2x = |-y| + 10\}$. Határozza meg az $S \circ R$ és $R \circ S$ kompozíciót.

4. feladat 5 pont

- 2 { 2 (a) Döntse el, hogy az $f: \mathbb{R}_0^+ \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) := 2\sqrt{x^2 + 3}$ függvény injektív-, illetve szürjektív-e. 2 pont
 0 (b) Tekintsük a következő relációt: $R = \{(x, y) \mid x, y \in \mathbb{N}, |x + 2| = |y - 5|\}$. Ez a reláció nem függvény. Távolítsunk el R -ből a lehető legkevesebb rendezett párt úgy, hogy a kapott reláció már függvény legyen. 3 pont

5. feladat 7 pont

A trigonometrikus alak segítségével számítsa ki z értékét trigonometrikus és algebrai alakban is, majd adja meg az összes olyan w komplex számot trigonometrikus alakban, melyekre $w^3 = z$, ahol $z = \frac{(\sqrt{3} + i)^{12}}{(1 + i)^{30}}$.

A 6. feladat választható az alábbiak közül:

6G. feladat 7 pont

Ábrázolja a Gauss-számsíkon a következő halmazokat:

- 4 { 0 (a) $\{z \in \mathbb{C} \mid \operatorname{Re} z - \operatorname{Im} z \geq 2 \wedge \operatorname{Im} z > 5\}$ 3 pont
 4 (b) $\{z \in \mathbb{C} \mid |z - 1| \geq 6 \wedge \operatorname{Re} z < 8\}$ 4 pont

6E. feladat 7 pont

Oldja meg a következő egyenletet a komplex számok halmazán:

$$\frac{z + 6 - i - 2\bar{z}}{z + i} = 5$$

- 1) a) 1 H
2 H ✓
3 HI ✓
4 I //

b) $x + 2y = 7$
 $x = 7 - 2y$ ET
1,

$R^{-1}(\{-10\})$
 $x = 7 - 2 \cdot (-10)$
 $x = 7 + 20$
 $x = 27$ C

- 4) $\{1, 2, 3\}$

nem szimmetrikus, nem reflexív, de tranzitív

$R = \{(1, 2), (2, 3), (1, 3)\}$ ✓

- 2)

a) relációk: reflexív, tranzitív, de aszimmetrikus ✓

$y = x \vee y - x > 5$

$x = x$ ~~igaz~~ tehát reflexív ✓

~~$y = x$~~ $y - x > 5 \rightarrow y - z > 5$

$y > x$
 $x > z$
 $y > z$

$y - x > 5$ ✓
 $y > 5 + x$
 $x > 5 + z$ ✓
 $y - 5 + z > 5 \rightarrow y - z > 5$

$y - x > 5$ teljesül
 $x - z > 5$ ~~$y - 5 + z > 5$~~
 ~~$y - 5 + z > 5$~~
 $y - z > 5$? teljesül
tehát reflexív!

aszimmetrikus $y = x \wedge x = y$ csak az egyenlőség esetén teljesül

$(a_1, a_2) \rightarrow (a_2, a_1) \quad ! (a_1 = a_2) ! \quad y > x + 5 \wedge x > y + 5 ?$

3 olyan elem, melyek közül bármelyik két elemre áll:

b) $(A \cap B) \cap C = A \cap (B \cap C)$

$\{d\} = \{d\}$

$A = \{a, b, c, d\}$

$B = \{a, b, c, e\}$ ✓

$C = \{f, g\}$

teszt: $A \cap (B \cap C)$ helyes ✓

c) $A \cap (B \cap C) = (A \cap B) \cap C$

A	B	C	$B \cap C$	$A \cap (B \cap C)$	$A \cap B$	$A \cap C$	$(A \cap B) \cap C$	$(A \cap B) \cup (A \cap C)$
a	a	f	f	a	a	f	a	a
a	a	g	g	a	a	g	a	a
a	b	f	f	a	a	f	a	a
a	b	g	g	a	a	g	a	a
a	c	f	f	a	a	f	a	a
a	c	g	g	a	a	g	a	a
a	d	f	f	a	a	f	a	a
a	d	g	g	a	a	g	a	a
b	a	f	f	b	b	f	b	b
b	a	g	g	b	b	g	b	b
b	b	f	f	b	b	f	b	b
b	b	g	g	b	b	g	b	b
b	c	f	f	b	b	f	b	b
b	c	g	g	b	b	g	b	b
b	d	f	f	b	b	f	b	b
b	d	g	g	b	b	g	b	b
c	a	f	f	c	a	f	c	c
c	a	g	g	c	a	g	c	c
c	b	f	f	c	b	f	c	c
c	b	g	g	c	b	g	c	c
c	c	f	f	c	c	f	c	c
c	c	g	g	c	c	g	c	c
c	d	f	f	c	d	f	c	c
c	d	g	g	c	d	g	c	c
d	a	f	f	d	a	f	d	d
d	a	g	g	d	a	g	d	d
d	b	f	f	d	b	f	d	d
d	b	g	g	d	b	g	d	d
d	c	f	f	d	c	f	d	d
d	c	g	g	d	c	g	d	d
d	d	f	f	d	d	f	d	d
d	d	g	g	d	d	g	d	d

3) $R \Rightarrow 3y - 14 = -2x$

$S \Rightarrow 2x = |-y| + 70$

SOR $(x, u); (u, y)$

$3u - 14 = -2x \Rightarrow$ ~~$2x = 14 - 3u$~~

$2u = |-y| + 70 \Rightarrow u = \frac{|-y| + 70}{2}$

$\frac{3(|y| + 70)}{2} - 14 = -2x$

$-3(|y| + 70) = x$

$SOR = \{(x, y) \in H \times H \mid -3(|y| + 70) = x\}$

RoS $2x = |-u| + 70$

$3y - 14 = -2u \Rightarrow \frac{14 - 3y}{2} = u$

$2x = \left| \frac{3y - 14}{2} \right| + 70$

$x = \left| \frac{3y - 14}{2} \right| + 70$

$RoS = \{(x, y) \in H \times H \mid \left| \frac{3y - 14}{2} \right| + 70 = x\}$

4) a) $f_A = 2\sqrt{x^2 + 3}$

nem injektív, mivel $a \cdot 2\sqrt{x^2 + 3}$ csak monoton/étekező van fel

$\mathbb{R}_0^+ \rightarrow \mathbb{R}$

$2\sqrt{x^2 + 3} \geq 2\sqrt{3}$

injektív(?):

$2\sqrt{x^2 + 3} = 2\sqrt{t^2 + 3}$

$|x^2 + 3| = |t^2 + 3|$ $\mathbb{R}_0^+$ miatt elhagyható

$x^2 + 3 = t^2 + 3$

$x^2 = t^2$

$x = t$ ~~injektív~~ injektív

b) $|x+2| = |y-5|$ $x, y \in \mathbb{N}$

$x+2 = y-5$

$x = y - 7$

EÜZSÚZ

5)
$$\frac{(\sqrt{3} + i)^{12}}{(1 + i)^{30}}$$

$$\frac{1+i}{1} \rightarrow r = \sqrt{1^2 + 1^2} = \sqrt{2}$$

$$\cos \varphi = \frac{1}{\sqrt{2}} \rightarrow 45^\circ \rightarrow \frac{\pi}{4}$$

$$(r, \varphi) = (\sqrt{2}, \frac{\pi}{4}) \quad (\sqrt{2}, \frac{\pi}{4})^{30} = (2^{15}, \frac{30\pi}{4})$$

~~WAVY~~

$$\frac{\sqrt{3} + i}{1} \rightarrow r = \sqrt{(\sqrt{3})^2 + 1^2} = \sqrt{4} = 2$$

$$\cos \varphi = \frac{\sqrt{3}}{2} \rightarrow 30^\circ \rightarrow \frac{\pi}{6}$$

$$(r, \varphi) = (2, \frac{\pi}{6})$$

$$(2, \frac{\pi}{6})^{12} = (2^{12}, \frac{12\pi}{6})$$

$$2\pi = 0^\circ$$

$$w = (8; \varphi)$$

~~$$(2^{15}, \frac{30\pi}{4})$$~~

~~$$(2^{12}, 0^\circ)$$~~

~~$$(2^{15}, \frac{30\pi}{4})$$~~

$$= \left(\frac{-3}{2}, i0 \right)$$

$$\sqrt[n]{r} = \sqrt[n]{2^{-3}}$$

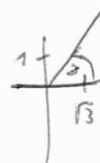
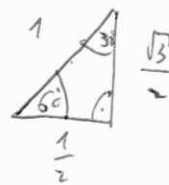
$$\frac{\varphi}{n} + 2k\pi = \frac{2k\pi}{n} \quad k_{1,2} \dots n-1$$

~~0, 1, 2, 3~~

$$0 + 2k\pi$$

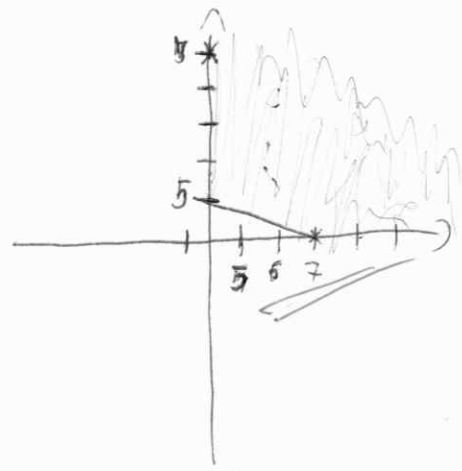
$$(2^{-3}, i0) = w^3 = (8, 3\varphi) \Rightarrow \varphi = \frac{3\sqrt{-3}}{2}$$

$$1 \varphi 0 + k(2\pi \cdot 1, 2\pi \cdot 2)$$

6

a) $\operatorname{Re} z - \operatorname{Im} z \geq 2 \wedge \operatorname{Im} z > 5$

b) $|z-1| \geq 6 \wedge \operatorname{Re} z < 8$

$|z-1| \geq 6$ kör egyenlete

$z \rightarrow a+bi$
 $\downarrow \quad \downarrow$
 $x \quad y$

$|x-1+yj| \geq 6$

$r=6$

$|x-1+yj| \geq 6$

$\sqrt{(x-1)^2 + y^2} \geq 6$

$(x-1)^2 + y^2 \geq 36$

$\operatorname{Re} z < 8$

